

1836 - 1848

Der findes ingen dækkende beskrivelser af Jens's ungdom, men fortællinger fra hans samtid og nogle korte autentiske beskrivelser giver en række billeder, som er udgangspunktet for fortællingen.

I 1836 bliver Jens konfirmeret, og han skal ikke gå i skole længere.

Hans liv er fiskeri. Han er blevet ferm til at binde fiskenet og har tjent lidt ekstra både ved at binde, reparere og tjære net. Hans moster og hendes mand har været gode læremestre. Samtidig har han fisket og prøvet på forskellige måder, om det ikke var muligt at fange flere fisk. Det er som om, at der er ved at komme flere fisk, og de begynder at se fisk, som ikke tidligere har været i denne del af Limfjorden.

Efter konfirmationen får han mulighed for at komme med på en studedrift til Husum. Det er spændende og giver en god løn, men når han er hjemme, bruger han det meste af sin tid på fiskeriet.

Det er i sommeren 1840.

Jens er 18 år gammel. Han er netop kommet hjem fra "æ sønden" og er allerede i fuld gang med fiskeriet.

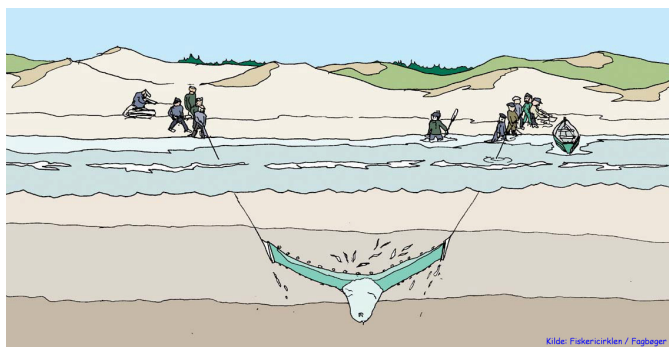
Fjorden er blevet mere salt, og man kan se, at de nye fiskearter har udviklet sig. Bestanden af rødspætter er vokset. De fisker mest med vod og nedgarn fra stranden ved Ny Mølle.

Jens's far og onkel er med i et vodlaug, hvor de fisker med et stort landdragningsvod. De vil helst kun bruge bøttevod. Det kan de tre, Jens, hans far og onkel, sagtens klare alene i én båd. De har desuden et par åleruser tæt ved Hjortholm. På en god dag fanger de mellem 50 og 100 rødspætter.

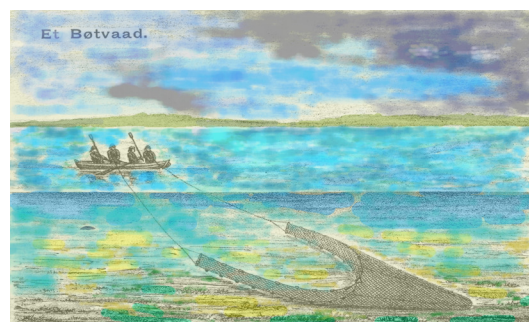
Når fangsten er landet, tager Jens af sted med fiskene i en kasse på trillebøren. De skal sælges på gårdene og landsbyerne i omegnen.

Vanddybden sætter en begrænsning for at fiske med bøttevoddet. Deres nedgarn står til gengæld på dybere vand, og Jens lægger gang på gang mærke til, at det giver større rødspætter. Han begynder i tankerne at eksperimentere med, hvordan man kan bruge et vod på dybere vand. Derude, hvor der nok er mange og store rødspætter.

De næste år går med studedrift og fiskeri. Tanken om de mange og større rødspætter, der må findes længere ude,

Fiskeri med landdragningsvod

Fiskeri med bøttevod.
Bearbejdning af tegning: Finn W. Mosegaard

En åleruse

pirrer ikke blot hans nysgerrighed. Det sætter endnu mere gang i tankerne om et vod og måden at bruge det på, som giver mulighed for at få fat i dem.

Hans far og onkel bruger nu pælevod. Den kræver kun to mand i båden. Samtidig slæber de voddet hen over bunden i stedet for at skræmme fiskene ind i voddet ved at pulse.

Jens synes, at måden med pælevod giver lidt flere fisk, men ikke større fisk, da de stadig fisker på samme vanddybde. Det er også en ulempe, at de med pælen hele tiden fisker på samme sted. Hvis de nu i stedet kunne flytte fra fiskeplads til fiskeplads.

Måske der er en ide her!

Når man skal fiske på dybere vand, skal der bruges længere indhalingstov, og det gør det tungere.

Det er i forvejen et tungt arbejde med et pælevod. Måske kan man ændre størrelse og form af selve voddet?

Jens tænker og tegner og afprøver mulighederne i tankerne.

Han er nu blevet fast makker med sin mosters mand Laurits P. Olesen, som også bor i Krejbjerg. De har en båd og redskaberne sammen.

Makkerskabet holder kun få år, fordi Laurits kommer galt af sted med det ene ben, og må opgive fiskeriet.

Jens får en ny makker. De er med i et vodlaug, som har et landdragningsvod.

Når de ikke er i gang med det, finder man for det meste Jens ude på fjorden.

På dage, hvor vandet er klart, ligger han tit og kigger, som da han var dreng.

Han bemærker den ene gang efter den anden, at der herude på dybere vand ikke blot findes flere men også større rødspætter.

De kan bare ikke nå herud med deres landdragningsvod.

Fiskeri med pælevod
Bearbejdelse af tegning: Finn W. Mosegaard